

КАФЕДРА
ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

доц. А. В. Стасишин

(підпис)

“31” січня 2023 р.

РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАХУВАННЯ

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма: Фінанси, митна та податкова справа

освітній ступінь: бакалавр

денна форма навчання

ЛЬВІВ 2023

Робоча програма навчальної дисципліни Страхування для студентів за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа» освітнього ступеня бакалавр – 26 с.

Розробник:

Попович Д. В. – доцент кафедри фінансового менеджменту факультету управління фінансами та бізнесу, кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту
Протокол № 6/1 від “24” січня 2023 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Ситник Н. С.
(прізвище, ініціали)

“24” січня 2023 р.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 7 від “31” січня 2023 р.

ЗМІНИ
до робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження робочої програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

©Попович Д. В., 2023 рік
©ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік

РОЗДІЛИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1. Календарно-тематичний план лекційних занять

7.2. Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять, заліків по модулях, контрольних робіт

7.3. Графік консультацій

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

9.1. Таблиця оцінювання знань та компетентностей студентів

9.2. Критерії оцінювання знань та компетентностей студентів за видами робіт

9.3. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Страховання» є економічні відносини, що складаються у процесі передачі юридичними і фізичними особами за певну плату ризику матеріальних і фінансових втрат спеціалізованій організації, яка в разі настання обумовленої в договорі (полісі) події здійснює відповідні грошові виплати потерпілим.

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є оволодіння теорією і практикою страхування, послідовне формування у студентів знань страхового ринку, набуття навиків фінансово-економічної роботи у сфері страхування, вивчення особливостей функціонування страхових організацій в умовах ринку, умов встановлення страхових тарифів, що дасть змогу ефективно використовувати страхування як механізм зниження ризиків у практичній діяльності.

Основні завдання

- з'ясування об'єктивної необхідності, сутності, функцій, принципів і ролі страхування в умовах становлення ринкової економіки;
- висвітленні організації та шляхів розвитку страхового ринку та державного регулювання страхової діяльності;
- розгляді умов особистого та майнового страхування, страхування відповідальності, перестраховання з позицій вітчизняного та зарубіжного досвіду;
- вивчення особливостей та шляхів удосконалення фінансової діяльності страховиків.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Політична економія	Управління фінансами суб'єктів підприємництва
Фінанси	Оподаткування в бізнесі
Економіка підприємства	Стратегічне управління фінансами, банківською справою та страхуванням
Фінанси суб'єктів підприємництва	Страховий менеджмент

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною загальні, спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Результати навчання

- ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях фінансової системи.
- ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.
- ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної, податкової та митної систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
- ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна, податкова системи, митна система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
- ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
- ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
- ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
- ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Вимоги до знань і умінь

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати	Уміти
економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях страхування;	досліджувати тенденції розвитку страхування за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу;
теоретичні основи та принципи функціонування страхового ринку;	визначати особливості функціонування сучасного страхового ринку України та зарубіжних країн, його структури;
механізм функціонування страхового ринку;	визначати особливості функціонування сучасного ринку перестраховування;
методичний інструментарій діагностики фінансового стану страхових компаній, особливості перестраховування ризиків;	застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення задач оптимізації функціонування страхового ринку;
принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері страхування;	застосовувати знання законодавства у сфері регулювання страхового ринку;
умови взаємовідносин учасників в різних галузях страхування.	аналізувати фінансову звітність страхових компаній, визначити їх фінансову надійність;
	виконувати контрольні функції у сфері страхування.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страхування

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та найменування галузі знань: <u>07 Управління та адміністрування</u>				Цикл дисциплін за навчальним планом: <u>нормативна дисципліна професійної підготовки</u>			
Код та назва спеціальності: <u>072 Фінанси, банківська справа та страхування</u>				Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>			
Освітня програма: <u>Фінанси, митна та податкова справа</u>							
Курс: <u>3</u> Семестр: <u>6</u>				Методи навчання: <u>Лекції, семінарські заняття, розв'язування задач та практичних виробничих ситуацій, робота в бібліотеці, робота в мережі Інтернет</u>			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Заліки по модулях (контрольні роботи)	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
4	120	80	48	32	-	30	10
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт		Вид контролю	
5		12		-		ПМК, екзамен	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
1.	Сутність, принципи і роль страхування
2.	Класифікація страхування
3.	Страхові ризики та їх оцінка
4.	Страховий ринок
5.	Страхова організація
6.	Державне регулювання страхової діяльності
7.	Особисте страхування
8.	Страхування майна
9.	Страхування відповідальності
10.	Перестрахування і співстрахування
11.	Доходи, витрати та прибуток страховика
12.	Фінансова надійність страхової компанії

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування

Необхідність страхового захисту як важливого засобу економічної безпеки суб'єктів господарювання та життєдіяльності людей на випадок шкоди, зумовленої ризиковими обставинами. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту. Форми організації фондів страхового захисту. Самострахування, його джерела й межі доцільного застосування.

Виникнення та етапи розвитку страхування. Сутність страхування. Місце страхування в системі економічних категорій. Функції страхування. Сфери застосування страхування.

Принципи страхування: страховий інтерес, максимальна добросовісність суб'єктів страхових відносин, відшкодування втрат у межах завданих збитків, франшиза, суброгація.

Роль страхування в активізації бізнесу, економії коштів, що резервуються на покриття можливих втрат від непередбачених обставин, та в ефективнішому формуванні й використанні фондів соціального призначення, збільшення обсягів інвестицій.

Тема 2. Класифікація страхування

Поняття класифікації, її наукове та практичне значення.

Ознаки класифікації: історичні, економічні, юридичні.

Класифікація за об'єктами страхування. Галузі страхування: майнове, страхування відповідальності, особисте страхування. Види страхування. Класифікація за родом небезпеки: страхування ризиків від вогню, інженерних, сільськогосподарських, транспортних, фінансово-кредитних та інших ризиків.

Класифікація за формами проведення. Обов'язкове страхування. Добровільне страхування.

Класифікація за статусом страхувальника. Страхування юридичних осіб усіх форм власності. Страхування громадян.

Класифікація за спеціалізацією страховика. Загальні види страхування. Страхування життя. Перестрахування.

Тема 3. Страхові ризики, їх оцінка

Поняття ризику. Основні характеристики ризику. Рівень ризику. Частота ризику та розмір шкоди.

Управління ризиком. Роль «ризик-менеджменту» у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації та визначенні методів впливу на ризик. Визначення ризику. Активне і пасивне запобігання ризику.

Суб'єктивні і об'єктивні ризики. Матеріальні і нематеріальні ризики. Чисті і спекулятивні ризики.

Визначення страхового ризику. Ознаки страхового ризику. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності, в особистому страхуванні.

Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Критерії визначення ціни страхування. Структура та основи розрахунку страхових тарифів.

Тема 4. Страховий ринок

Поняття страхового ринку. Суб'єкти страхового ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.

Роль посередників: страхових агентів і брокерів.

Сучасний стан, ключові проблеми та перспективні тренди розвитку національного страхового ринку.

Функціонування національного страхового ринку в умовах воєнного стану.

Сутність і завдання маркетингу в страхуванні. План маркетингу. Інформаційне забезпечення маркетингових досліджень. Реалізація страхових послуг. Страхові договори, порядок їх підготовки й укладання. Права і обов'язки сторін. Контроль за виконанням договорів.

Тема 5. Страхова організація

Страхова індустрія як частина сфери послуг, її організаційні форми. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Товариства взаємного страхування. Спеціалізація страховиків. Умови залучення іноземних інвесторів до створення страхових організацій.

Ресурси страховика: фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні.

Структура страхових компаній. Центральний офіс. Філіали і представництва.

Управління страховою компанією.

Страхові об'єднання.

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності. Шляхи наближення законодавчої і нормативної бази страхування до міжнародних стандартів.

Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції. Реєстрація та ліцензування страховиків. Контроль за діяльністю страховиків.

Тема 7. Особисте страхування

Страхування життя і його основні види. Змішане страхування життя. Довічне страхування. Страхування до одруження.

Страхування пенсій (ренти).

Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Страхування від нещасних випадків.

Медичне страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Умови обов'язкового страхування. Добровільне медичне страхування.

Тема 8. Страхування майна

Страхування майна юридичних осіб: суб'єкти і об'єкти страхування, страхові події, порядок укладання договорів, умови відшкодування збитків.

Особливості страхування сільськогосподарських підприємств: страхування врожаю, сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень, страхування тварин, страхування будівель та іншого майна.

Страхування технічних ризиків.

Страхування транспортних засобів: автомобільного та іншого наземного, морського, авіаційного транспорту. Страхування вантажів.

Страхування майна громадян : будівель і споруд, тварин, домашнього та іншого майна.

Тема 9. Страхування відповідальності

Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Моторне (транспортне) страхове бюро і його функції. Міжнародна система «Зелена картка». Страхування відповідальності власників інших видів транспорту.

Страхування відповідальності за неповернення кредитів. Страхування депозитів.

Страхування відповідальності роботодавців.

Страхування відповідальності товаровиробників за якість продукції.

Страхування професійної відповідальності.

Страхування відповідальності за забруднення довкілля.

Тема 10. Перестраховання і співстраховання

Необхідність і сутність перестраховання, стан і перспективи його розвитку. Суб'єкти перестраховання. Ринки перестраховання. Вимоги, що ставляться до перестраховання ризиків у нерезидентів.

Методи перестраховання. Факультативне перестраховання. Облігаторне перестраховання. Порівняльний аналіз методів перестраховання.

Форми проведення перестраховальних операцій. Пропорційне перестраховання. Квотні та ексцедентні договори пропорційного перестраховання, їх характеристика, переваги та недоліки.

Непропорційне перестраховання: на базі ексцеденту збитку, на базі ексцеденту збитковості.

Співстраховання та механізм його застосування.

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

Склад доходів страховика. Доходи від страхової діяльності. Страхова премія, порядок її визначення. Доходи від інвестування тимчасово вільних коштів.

Витрати страховика: їх склад і економічний зміст. Собівартість страхової послуги. Виплата страхових сум та страхових відшкодувань. Витрати на утримання страхової компанії.

Прибуток страховика. Визначення прибутку від страхової діяльності. Прибуток від інвестиційної діяльності. Розподіл прибутку.

Оподаткування страховиків.

Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії

Поняття фінансової надійності страховика. Формування збалансованого страхового портфеля. Відбір ризиків. Тарифна політика. Перестраховання як метод забезпечення фінансової надійності.

Фінансові методи забезпечення надійності страхових компаній. Платоспроможність страховика, умови її забезпечення. Власні кошти страховика. Технічні резерви, їх склад. Показники платоспроможності. Фактичний і нормативний запас платоспроможності, їх обчислення.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Законодавчі матеріали

1. Конституція України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254/96-вр>
2. Господарський кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Митний кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
4. Податковий кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Цивільний кодекс України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
6. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=514-17>
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 №755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
9. Про державну статистику : Закон України від 17.09.1992 №2614-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
10. Про ліцензування певних видів господарської діяльності : Закон України від 01.06.2000 №1775-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
11. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01.07.2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.nreg=19161-15>
12. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 №877-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
13. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 №85/96-ВР зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
14. Про фінансові послуги і державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 06.02.2003 № 485-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

Основна література

1. Базилевич В. Д. Страхова справа / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – 6-те вид., стереотип. – К. : Знання, 2008. – 351 с.
2. Базилевич В. Д. Страховий ринок України / В. Д. Базилевич. – К. : Знання, 2002. – 417 с.
3. Безугла В. О. Страхування : навчальний посібник / В. О. Безугла. – К. : ЦУЛ, 2008. – 584 с.
4. Внукова Н. М. Страхування : теорія та практика : навчальний посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко; за загальною редакцією д.е.н., проф. Н. М. Внукової. – 2-ге видання, перероблене та доповнене. – Харків : Бурун Книга, 2009. – 656 с.
5. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник / О. Д. Вовчак. – Київ : Знання, 2011. – 391 с.

6. Говорушко Т. А. Страхування: навчальний посібник / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк; за ред. Т. А. Говорушко. – Львів : «Магнолія 2006», 2014. – 328 с.
7. Дьячкова Ю. М. Страхування : навчальний посібник / Ю. М. Дьячкова. – К. : ЦУЛ, 2008. – 240 с.
8. Нечипорук Л. В. Теорія та практика страхового ринку в Україні / Л. В. Нечипорук. – Х. : Вид-во Національного університету внутрішніх справ, 2004. – 300 с.
9. Страхові послуги : підручник. У 2 ч. Ч. 1 / [Базилевич В. Д., Пікус Р. В., Приказюк Н. В. та ін.]; За ред. В. Д. Базилевича. – К. : Логос, 2014. – 496 с.
10. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 350 с.
11. Страхування : опорний конспект лекцій (українською та російською мовами) / [Р. В. Пікус, Н. В. Приказюк, А. С. Шолойко та ін.]; за наук. ред. проф. Р. В. Пікус. – К. : Логос, 2015. – 276 с.
12. Страхування : підручник / [керівник авт. колективу і наук. ред. С. С. Осадець, д-р ек. наук, проф.]. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : КНЕУ, 2002. – 599 с.
13. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. — 328 с.

Додаткова література

1. Директива 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25.11.2009 р. про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестраховування (Solvency II) [Електронний ресурс] // Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг : [сайт]. – Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/direktiv-es.html>
2. Стратегія розвитку страхового ринку України на 2012-2021 роки [Електронний ресурс] // Асоціація «Українська федерація убезпечення» : [сайт]. – Режим доступу : http://ufu.org.ua/ua/about/activities/strategic_initiatives/5257
3. Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська асоціація аварійних комісарів» [Електронний ресурс] // b2btoday : [сайт]. – Режим доступу : <http://b2btoday.com.ua/id/4018066>
4. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України : теорія, методологія, практика : монографія / О. О. Гаманкова. – К. : КНЕУ, 2009. – 283 с.
5. Нові вектори розвитку страхового ринку України : монографія / [Козьменко О. В., Козьменко С. М., Васильєва Т. А. та ін.]; кер. авт. проекту д.е.н., проф. О. В. Козьменко. – Суми : Університетська книга, 2012. – 315 с.

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин	
		всього	у тому числі		лекції	Семінари, практичні, лабораторні
			аудиторні	СРС/ІР		
ЗАЛКОВИЙ МОДУЛЬ № 1						
1	Сутність, принципи і роль страхування	8	6	2	4	2
2	Класифікація страхування	8	4	2	2	2
3	Страхові ризики та їх оцінка	7	4	2	2	2
4	Страховий ринок	12	10	4	6	4
5	Страхова організація	7	6	2	4	2
6	Державне регулювання страхової діяльності	8	6	2	4	2
7	Особисте страхування	12	10	2	6	4
8	Страхування майна	12	10	2	6	4
9	Страхування відповідальності	12	10	2	6	4
10	Перестраховання і співстраховання	8	6	2	4	2
11	Доходи, витрати та прибуток страховика	8	4	4	2	2
12	Фінансова надійність страхової компанії	8	4	4	2	2
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)				30/10		
Разом годин		120	80	40	48	32

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1</i>		
1.	Сутність, принципи і роль страхування	4
2.	Класифікація страхування	2
3.	Страхові ризики та їх оцінка	2
4.	Страховий ринок	6
5.	Страхова організація	4
6.	Державне регулювання страхової діяльності	4
7.	Особисте страхування	6
8.	Страхування майна	6
9.	Страхування відповідальності	6
10.	Перестраховання і співстрахування	4
11.	Доходи, витрати та прибуток страховика	2
12.	Фінансова надійність страхової компанії	2
Разом годин		48

**7.2 Календарно-тематичний план семінарських
(практичних, лабораторних) занять,
заліків по модулях, контрольних робіт**

№ заняття	Тема семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Контрольні роботи (заліки по модулях)	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
1.	Семінарське заняття № 1 до теми 1. Сутність, принципи і роль страхування	2
2.	Семінарське заняття № 2 до теми 2. Класифікація страхування	2
3.	Семінарське заняття № 3 до теми 3. Страхові ризики та їх оцінка	2
4.	Семінарське заняття № 4 до теми 4. Страховий ринок	2
5.	Семінарське заняття № 5 до теми 4. Страховий ринок	2
6.	Семінарське заняття № 6 до теми 5. Страхова організація	2
7.	Семінарське заняття № 7 до теми 6. Державне регулювання страхової діяльності	2
8.	Семінарське заняття № 8 до теми 7. Особисте страхування	2
9.	Семінарське заняття № 9 до теми 7. Особисте страхування	2
10.	Семінарське заняття № 10 до теми 8. Страхування майна	2
11.	Семінарське заняття № 11 до теми 8. Страхування майна	2
12.	Семінарське заняття № 12 до теми 9. Страхування відповідальності	2
13.	Семінарське заняття № 13 до теми 9. Страхування відповідальності	2
14.	Семінарське заняття № 14 до теми 10. Перестраховання і співстрахування	2
15.	Семінарське заняття № 15 до теми 11. Доходи, витрати та прибуток страховика	2
16.	Семінарське заняття № 16 до теми 12. Фінансова надійність страхової компанії	2
Разом практичних (семінарських, лабораторних) занять		32
Разом годин		32

7.3 Графік консультацій

№ з/п	Назва розділу, теми, зміст консультації	Кількість годин
1.	Консультація по організації та виконанню самостійної роботи студентів, по підготовці до семінарських занять, опрацюванню рекомендованої літератури	4
2.	Консультація щодо виконання студентами ІНДЗ	2
3.	Передекзаменаційна консультація	2
Разом годин		8

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Необхідність і форми страхового захисту.
2. Страховий фонд страховика, чинники створення.
3. Страхування як необхідний елемент ринкової економіки.
4. Історія виникнення та розвитку страхування.
5. Місце страхування в системі економічних категорій та його функції.
6. Еволюція страхування в Україні.
7. Принципи страхування.
8. Поняття класифікації та її значення.
9. Класифікація страхування за об'єктами.
10. Класифікація страхування за юридичними ознаками. Класифікація за формами проведення.
11. Обов'язкове та добровільне страхування.
12. Поняття і види страхових ризиків.
13. Ризик-менеджмент і страхування.
14. Страховий ризик. Критерії визначення страхового ризику.
15. Види ризиків та їх класифікація.
16. Катастрофічні ризики, їх причини та особливості.
17. Класифікація ризиків залежно від сфери діяльності людини.
18. Етапи управління ризиком.
19. Аналіз та оцінка ризику.
20. Тарифна ставка: структура та методи розрахунку.
21. Страховий ринок та його структура.
22. Об'єктивні передумови розвитку страхового ринку.
23. Суб'єкти страхового ринку.
24. Страховий продукт. Концепції страхового продукту.
25. Інфраструктура страхового ринку.
26. Роль посередників на страховому ринку.
27. Функції посередників на страховому ринку.
28. Стан та перспективи розвитку страхового ринку в Україні.
29. Маркетинг у страхуванні.
30. Формування та управління страховим портфелем.
31. Класифікація страхових продуктів у страховому портфелі.
32. Роль реклами в страховій діяльності.
33. Договір страхування. Взаємодія сторін договору страхування.
34. Організаційні форми страховиків.
35. Стратегія страхової компанії.
36. Філія страховика.
37. Ресурси страхової компанії.
38. Рейтинг у страхуванні. Типи рейтингу.
39. Органи управління страховою компанією та їх функції.
40. Об'єднання страховиків та їх функції.
41. Кептивні страхові компанії, особливості діяльності.
42. Товариства взаємного страхування, причини виникнення та особливості діяльності.
43. Структура страхових компаній.
44. Необхідність державного регулювання страхової діяльності.
45. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції.
46. Контроль за діяльністю страховиків.
47. Страхування життя як особливий вид особистого страхування.
48. Умови укладання договорів страхування життя.
49. Змішане страхування життя.

50. Сторони договору страхування життя, їх права та обов'язки.
51. Страхування ренти.
52. Страхування пенсій.
53. Поняття, зміст і основні вимоги до страхових договорів.
54. Права та обов'язки суб'єктів страхового зобов'язання.
55. Процедура підготовки та укладання страхового договору.
56. Вирішення спорів і припинення дії договору.
57. Обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків.
58. Індивідуальне та колективне добровільне страхування від нещасних випадків.
59. Обов'язкове медичне страхування.
60. Добровільне медичне страхування.
61. Страхування майна на випадок вогню, стихійного лиха та крадіжки.
62. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств.
63. Страхування технічних ризиків.
64. Організаційні форми страхування кредитів.
65. Страхування депозитів.
66. Страхування від втрат прибутку.
67. Страхування транспортних засобів та вантажів.
68. Авіаційне страхування.
69. Страхування наземного транспорту.
70. Страхування вантажів.
71. Страхування майна громадян.
72. Страхування тварин як вид майнового страхування.
73. Страхування домашнього майна.
74. Поняття страхування відповідальності та його види.
75. Страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів.
76. Страхування відповідальності перевізників вантажів.
77. Страхування відповідальності роботодавців.
78. Страхування відповідальності виробника за якість продукції.
79. Страхування професійної відповідальності.
80. Особливості екологічного страхування.
81. Сутність і роль перестраховання.
82. Методи перестраховання та форми проведення даних операцій.
83. Співстрахування та механізм його дії.
84. Склад та економічний зміст доходів і витрат страховика.
85. Визначення прибутку страховика.
86. Оподаткування страхових компаній.
87. Фінансова надійність страховика, сутність, умови забезпечення.
88. Платоспроможність страховика та її оцінка.
89. Інвестиційна діяльність страховиків.
90. Превентивна діяльність страхових компаній.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Основним нормативним документом, що визначає оцінювання сформованих компетентностей у студентів є Положення «Про контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів Львівського національного університету імені Івана Франка» від 01.03.2013р. із змінами, затвердженими наказом ректора від 01.07.2015 р. № О-96. Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою (за шкалою ECTS та національною шкалою) (див. табл. 9.3).

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 1.2) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, самостійну роботу, а також виконання ІНДЗ.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- семінарські/самостійні/індивідуальна робота – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – **50 балів**:

семінарські/самостійні – 30 балів;

*індивідуальна робота** – 20 балів.

- екзамен – 50% семестрової оцінки.

Максимальна кількість – **50 балів**.

Підсумкова максимальна кількість – **100 балів**.

9.1. Таблиця оцінювання знань та компетентностей студентів

Поточний контроль**						Індивідуальна робота студента*	Екзамен	Разом
Теми/бали								
Теми 1-2	Теми 3-4	Теми 5-6	Теми 7-8	Теми 9-10	Теми 11-12			
5	5	5	5	5	5			
30						20	50	100
50								

*індивідуальну роботу приймає лектор

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;
- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначеного викладачем завдання і термінів виконання;
- ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну у дні визначені викладачем. При цьому оцінка знижується на 10 % (якщо заборгованість не була обумовлена поважними причинами), а якщо заборгованість виникла з поважних причин (наприклад, хвороба студента) – зниження оцінки не передбачається;
- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали від 90-100 балів;
- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття;
- під час роботи над завданнями, користуючись Інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації студент зобов'язаний вказати джерело, використане під час виконання завдання;
- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;
- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання, які передбачені даним силабусом;

- списування під час виконання завдань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);

- мобільні пристрої можуть бути використані лише із дозволу викладача.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом навчального процесу;

- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в дистанційному режимі. За погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультації викладача;

- студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті;

- студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

9.2 Критерії оцінювання знань та компетентностей студентів за видами робіт

Види робіт	Критерії оцінювання	Оцінка
Семінарські заняття	<p>Оцінку «відмінно» (максимально 5 балів за семінарське заняття) студент отримує за умови відповідності виконаного завдання студентом та його усної/письмової відповіді. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.</p> <p>Відмінно («5») – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p>	5
	<p>Добре («4») – студент достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p>	4
	<p>Задовільно («3») – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p>	3
	<p>Незадовільно («2») – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p>	2
	<p>Незадовільно («1») – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.</p>	1

Самостійна робота	Самостійна робота студентів, яка передбачена з теми поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється на семінарах та під час підсумкового семестрового контролю.	
Індивідуальна робота студента (ІРС)	Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу Критерії оцінювання: - завдання виконані повністю і правильно, містять пояснення до розрахунків; - студент може пояснити хід проведених розрахунків; - студент самостійно може формулювати висновки за результатами проведеного дослідження; - присутній творчий підхід та використано новітні інформаційні технології.	20 5
	- завдання виконане правильно; - студент не може пояснити хід окремих проведених розрахунків; - порівняно з виконанням роботи на найвищий бал не зроблено одного з перелічених пунктів вказаних вище.	4
	- завдання виконані з помилками в розрахунках; - студент частково може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження.	3
	- робота виконана неправильно; - студент самостійно не може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження.	2
	- індивідуальна робота виконана неправильно; - студент не може пояснити хід окремих розрахунків проведеного дослідження.	1
ЕКЗАМЕН	Екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх студентів. Максимальна кількість балів за екзамен Екзаменаційний білет містить 15 завдань, завдання 3-ьох рівнів складності	50
	Перший рівень (завдання 1-10) – завдання із вибором відповіді – це теоретичні питання, що мають по чотири варіанти відповідей, з яких одна є правильною. За кожне правильно виконане завдання студент одержує 1 бал (максимально $10 * 1 = 10,0$ балів) .	10
	Другий рівень (завдання 11-14) – завдання з наданням визначень (виконання розрахунків). За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється 4 бали (максимально $4 * 4 = 16,0$ балів) . Результат екзамену залежить від загальної кількості набраних балів. Оцінка одержана на екзамені є остаточною.	16
	Третій рівень (завдання 15) – в цьому завданні треба зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. За повністю правильно виконане завдання студенту виставляється 24 бали .	24

9.3 Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX	21 – 50	2	незадовільно	незараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	незараховано (без права перездачі)

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програма навчальної дисципліни;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- плани семінарських (практичних) занять та методичні рекомендації з їх проведення;
- завдання та методичні матеріали до виконання самостійної роботи (СРС);
- завдання та методичні матеріали до виконання індивідуальної науково-дослідної роботи (ІНДЗ);
- завдання для проведення модульного контролю (тестові завдання);
- завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні білети);
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- опорний конспект лекцій;
- підручники і навчальні посібники;
- структурно-логічні схеми та інший ілюстративний матеріал;
- навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальної дисципліни «Страховання».

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Тема заняття. Методики активізації процесу навчання	
<p>Проблемні лекції мають на меті розвивати логічне мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома – трьома ключовими моментами. Використовується досвід зарубіжних навчальних закладів. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного розмірковування.</p>	<p>Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування <u>Проблемні питання:</u> 1. Необхідність страхового захисту від ризикових обставин. 2. Еволюція страхування в Україні. 3. Принципи страхування.</p> <p>Тема 4. Страховий ринок <u>Проблемні питання:</u> 1. Стан і перспективи розвитку страхового ринку в Україні. 2. Проблеми розвитку страхового ринку в Україні.</p> <p>Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності <u>Проблемні питання:</u> 1. Контроль за діяльністю страховиків. 2. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції.</p> <p>Тема 7. Особисте страхування <u>Проблемні питання:</u> 1. Проблеми розвитку ринку страхування життя. 2. Стримуючі чинники розвитку пенсійного страхування. 3. Проблеми впровадження медичного страхування. 4. Дієвість механізму страхування від нещасних випадків.</p> <p>Тема 8. Страхування майна <u>Проблемні питання:</u> 1. Проблеми функціонування ринку КАСКО страхування. 2. Проблеми розвитку ринку КАРГО страхування в умовах євроінтеграційних процесів. 3. Страхування фінансово-кредитних ризиків на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки. 4. Особливості офісного страхування.</p>

<p>Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.</p>	<p>Тема 2. Класифікація страхування <u>Проблемні питання:</u> 1. Класифікація страхування за об'єктами. 2. Класифікація страхування за формами проведення.</p> <p>Тема 7. Особисте страхування <u>Проблемні питання:</u> 1. Необхідність прийняття законодавчої бази у галузі страхування життя. 2. Проблеми страхової культури громадян в частині страхування особистих ризиків.</p> <p>Тема 9. Страхування відповідальності <u>Проблемні питання:</u> 1. Проблеми страхування відповідальності роботодавців. 2. Практика страхування професійної відповідальності. 3. Екологічне страхування, особливості його функціонування в сучасних умовах.</p> <p>Тема 10. Перестраховання і співстраховання <u>Проблемне питання:</u> 1. Сучасний стан вітчизняного перестрахового ринку.</p> <p>Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика <u>Проблемні питання:</u> 1. Перспективи зростання доходів страховиків за галузями страхування. 2. Особливості формування прибутку вітчизняних страхових компаній.</p>
<p>Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.</p>	<p>Тема 4. Страховий ринок <u>Проблемне повідомлення та дискусія з питань:</u> 1. Основні пріоритети розвитку страхового ринку України на сучасному етапі. 2. Особливості функціонування вітчизняного страхового ринку в умовах євроінтеграційних процесів.</p> <p>Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності <u>Проблемне повідомлення та дискусія з питань:</u> 1. Ефективність діяльності Національного банку як регулятора страхового ринку. 2. Необхідність зростання ролі об'єднань страховиків в частині співпраці з державними органами нагляду.</p> <p>Тема 11. Доходи, витрати та прибуток страховика <u>Проблемне повідомлення та дискусія з питань:</u> 1. Особливості оподаткування страхових компаній.</p>
<p>Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.</p>	<p>Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії Мозкова атака щодо виявлення, всебічної оцінки та ранжирування можливих причин зниження фінансової надійності страхової компанії (семінарське заняття за темою 12).</p>
<p>Кейс-метод</p>	<p>Тема 4. Страховий ринок 1. Особливості укладання договорів ризикового страхування. 2. Порядок та особливості укладання договорів страхування життя..</p>

<p>Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються; для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань тощо</p>	<p>Тема 4. Страховий ринок <u>Презентація:</u> 1. Діяльність об'єднань страховиків в Україні.</p> <p>Тема 5. Страхова організація <u>Презентація:</u> 1. Сучасний стан та перешкоди розвитку інтернет-страхування у практичній діяльності українських страховиків.</p>
--	--

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<p>1. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua</p> <p>2. Сервер Верховної Ради України: www.rada.gov.ua</p> <p>3. Ліга страхових організацій України: www.uainsur.com</p> <p>4. Національний банк України: www.bank.gov.ua</p> <p>5. Міністерство фінансів України: www.minfin.com.ua</p> <p>6. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування: www.forinsurer.com</p> <p>7. Страхування України – Інтернет-проект: www.ukrstrahovanie.com.ua</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Програма навчальної дисципліни ▪ Робоча програма навчальної дисципліни ▪ Методичні рекомендації з вивчення тем ▪ Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх проведення ▪ Методичні рекомендації з виконання самостійної роботи студента (СРС) ▪ Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи студента ▪ Засоби діагностики знань студентів з навчальної дисципліни ▪ інші